



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I KARLSTAD**

**DOM**  
2012-05-08  
Meddelad i  
Karlstad

Mål nr  
828-12 E

**SÖKANDE**

Åhlins Transport AB, 556798-6871  
Dömlevägen 8  
669 91 Deje

**MOTPART**

Värmlandstrafik AB, 556206-4641  
Tallbacksvägen 2  
684 30 Munkfors

Ombud: Advokat Roger Hagman  
Advokatfirman Roger Hagman AB  
Box 3460  
103 69 Stockholm

**SAKEN**

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2012-05-09	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

**DOMSLUT**

Förvaltningsrätten avslår Åhlins Transport AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 59108

**Postadress**  
Box 568  
651 12 Karlstad

**Besöksadress**  
Rådhuset, Stora  
torget

**Telefon**  
054-14 85 00  
**E-post:** [forvaltningsrattenikarlstad@dom.se](mailto:forvaltningsrattenikarlstad@dom.se)  
[www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se](http://www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se)

**Telefax**  
054-14 85 30

**Expeditionstid**  
måndag – fredag  
08:00-16:00

## BAKGRUND

Värmlandstrafik AB (Värmlandstrafik) har på uppdrag av Forshaga kommun inlett en offentlig upphandling avseende skoltrafik inom kommunen. Upphandlingen annonserades den 1 december 2011 och av tilldelningsbeslut den 17 februari 2012 framgår att anbud från Förenade Buss i Värmland AB (Förenade Buss) och Skåre Taxi & Gods AB (Skåre Taxi) antogs. Det framgår vidare att det anbud som getts in av Åhlins Transport AB (Åhlins) har bedömts vara ogiltigt på grund av ofullständigt ifyllt anbudsblankett.

## PARTERNAS INSTÄLLNING

Åhlins yrkar att förvaltningsrätten beslutar om rättelse på så sätt att ny utvärdering ska ske i fråga om sträckorna 3, 6 och 7 varvid Åhlins anbud ska delta i utvärderingen. Alternativt yrkas att upphandlingen ska göras om. Som skäl för sin talan anför Åhlins i huvudsak följande.

Anbudet ska anses vara undertecknat. Åhlins har genom sin ställföreträdare angett ort och datum på den plats där det förväntas att anbudsgivaren ska underteckna anbudet. I formuläret anges inte att undertecknande ska ske med namnunderskrift. Det enda som efterfrågas är ort och datum.

Det finns inga regler som anger hur ett krav på underskrift ska uppfyllas. Krav på undertecknande leder i förevarande fall inte till att förverkliga något behov av identitets- eller äkthetskontroll. I kommersiella anbudssituationer är det givet att ett anbud är bindande oavsett undertecknande varför ett krav på undertecknande inte är ägnad att förverkliga något syfte eller funktion (jfr t.ex. Svea Hovrätts dom den 21 december 2005 i mål nr T 1432-05). Kravet på vad som ska anses utgöra ett undertecknande ska därför ställas lågt.

I sammanhanget ska också noteras att Thomas Åhlin på samma sida i anbudsformuläret men på annan plats med penna angett sitt namn som uppgivet ombud för Åhlins. Vidare har som bilaga till anbudet redovisats underlag för prövning av erforderliga ekonomiska resurser. Denna bilaga har undertecknats av Thomas Åhlin med namnunderskrift och angivande av namnförtydligande.

Det torde inte råda någon tvekan från Värmlandstrafiks sida att Åhlins avsett att avge ett bindande anbud. Värmlandstrafik har haft en skyldighet att påtala en eventuell brist i detta avseende och bereda Åhlins möjlighet till komplettering med undertecknande innan utvärdering och en sådan komplettering har nu skett av Åhlins. Av 9 kap. 8 § LOU framgår att en upphandlande enhet i vissa fall får tillåta och begära en komplettering av anbud. En komplettering med underskrift är en sådan tillåten komplettering.

Det ska bortses från kravet på undertecknande eftersom kravet inte är relevant eller proportionerligt. Avsaknaden av undertecknande är, särskilt med hänsyn till att det inte fyller någon funktion och omständigheterna i övrigt, att anse som en så ringa brist som inte ska föranleda att anbudet inte utvärderas.

Vidare har Värmlandstrafik i andra avseenden accepterat avvikelser från uppställda krav såvitt avser anbud från övriga anbudsgivare, bl.a. från dem som tilldelats kontrakt. Skåre Taxi har lämnat en ekonomisk sammanställning som avser per den 30 juni 2011. De lämnade uppgifterna avser således den ekonomiska ställningen för en längre tid än sex månader tillbaka i tiden. Skåre Taxi skulle således, enligt skall-krav, ha lämnat en ekonomisk sammanställning baserad på ett periodbokslut som inte är äldre än två månader. Förenade Buss har ordinarie bokslutsdatum per den 31 december. Enligt senast ingivna årsredovisningen per den 31 december 2010 omsatte Förenade buss cirka 91 mkr. I sin ekonomiska sammanställning anger Förenade Buss att den ekonomiska ställningen avser per den 31 december 2011. Sammanställningen är undertecknad och daterad den 13 januari 2012. Enligt Åhlins ligger det i sakens natur att Förenade Buss inte kan ha hunnit färdigställa ett årsbokslut till detta datum varför lämnade uppgifter rimligen inte kan vara ifyllda från senaste bokslutet, vilket angetts som ett skall-krav.

Åhlins har lidit skada eftersom Åhlins anbud hade lägst pris och skulle ha tilldelats kontraktet om anbudet utvärderats.

**Värmlandstrafik** anser att Åhlins ansökan ska lämnas utan bifall och anför bl.a. följande.

Av anbudsförmuläret framgår att anbudsgivaren enligt förmuläret gör ett antal åtaganden som anbudsgivaren blir bunden av om anbudet undertecknas av behörig person. Av 9 kap. 1 § första stycket LOU framgår bl.a. att anbud ska lämnas skriftligen. Av fjärde stycket framgår att myndigheten i förfrågningsunderlaget ska ange hur anbud får lämnas. Värmlandstrafik har föreskrivit att anbudet ska vara

skriftligt och undertecknat av behörig person. Det kan inte råda någon tvekan om detta. Inte heller kan det råda någon tvekan om att Åhlins inte undertecknat anbuden. Åhlins har endast redovisat ort och datum vilket inte kan jämföras med ett undertecknande av behörig person. Skälet till att anbudet ska undertecknas av behörig person är att anbudsgivaren ska vara bunden av sitt anbud.

Av svenska domstolars tillämpning av 9 kap. 8 § andra stycket LOU framgår att endast redan lämnade uppgifter får förtydligas eller kompletteras och att ingen ny uppgift får lämnas och att en uppgift inte får ersättas av en annan. En komplettering efter anbudstidens utgång skulle innebära att en ny uppgift lämnades, vilket inte är tillåtet enligt LOU. Dessutom skulle en komplettering eller ett förtydligande kunna stå i strid med förbudet mot särbehandling om exempelvis den behöriga personen inte var tillgänglig för att underteckna anbudet vid tidpunkten för ingivandet av anbudet.

Frågan är slutligen om det föreligger en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel. Klart är att anbudet inte är undertecknat. Skälen för detta känner Värmlandstrafik inte till. Det ankommer inte på Värmlandstrafik att spekulera i vilka skäl som legat till grund för att anbudet inte undertecknats. Värmlandstrafik har inte endast på grundval av anbudet kunnat fastställa orsaken till felet. Därmed är det inte ett uppenbart fel.

## DOMSKÄL

Upphandlande myndigheter ska enligt 1 kap. 9 § lagen om offentlig upphandling (2007:1091; LOU) behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I 9 kap. 8 § LOU anges följande. En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller feräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Åhlins har i första hand gjort gällande att det ingivna anbudet varit undertecknat av behörig företrädare. Av de administrativa föreskrifterna, A2.6.2 framgår bl.a. att anbudet ska lämnas skriftligen och att anbudet ska vara undertecknat av behörig person. Det framgår vidare att Åhlins anbud inte var undertecknat. Att endast ange datum och ort på den plats som avsetts för undertecknande utgör enligt förvaltningsrättens mening inte ett undertecknande av behörig företrädare. Vad Åhlins anfört i fråga om vad som kan anses utgöra en underskrift föranleder ingen annan bedömning härvidlag. Inte heller kan anbudet som sådant anses undertecknat därför att underskrift skett av en bilaga.

Åhlins har i andra hand gjort gällande att Värmlandstrafik förfarit felaktigt genom att inte erbjuda Åhlins en möjlighet att inkomma med komplettering efter anbudstidens utgång. Den aktuella bestämmelsen (9 kap 8 § LOU) ska tolkas restriktivt och kan inte anses avsett för fel av den här aktuella arten. Förvaltningsrätten anser inte att det förelegat någon skyldighet för Värmlandstrafik att efter anbudstidens utgång bereda Åhlins möjlighet att komplettera sitt anbud genom undertecknande. Värmlandstrafiks förfarande kan därför inte anses vara felaktigt på denna av Åhlins framförda grund.

I tredje hand har Åhlins gjort gällande att det uppställda skall-kravet på undertecknande inte varit proportionerligt och att det därför kan bortses

från. Det uppställda skall-kravet på undertecknande har varit tydligt formulerat i förfrågningsunderlaget. Nämnden för offentlig upphandling har i skilda sammanhang understrukit vikten av att anbud undertecknas av behörig firmatecknare, eftersom den upphandlande enheten annars riskerar att hamna i en situation att den anbudsgivare som antagits av olika skäl inte vill stå fast vid anbudet. Förvaltningsrätten finner mot denna bakgrund att det uppställda kravet på undertecknande inte kan anses ha varit oproportionerligt. Inte heller är felet så ringa att det på grund härav varit fel att förkasta anbudet.

Mot bakgrund av vad som ovan sagts finner förvaltningsrätten att Värmlandstrafik inte brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag genom att utesluta Åhlins anbud.

Åhlins har slutligen gjort gällande att övriga anbud inte uppfyllt samtliga skall-krav och att även dessa anbud därför bort förkastas med hänsyn till likabehandlingsprincipen. Som framgår av 16 kap. 6 § LOU är en förutsättning för ingripande från förvaltningsrättens sida att Åhlins kan komma att lida skada. Eftersom Åhlins anbud rätteligen har förkastats är det enda fel som kunnat åsamka Åhlins skada en underlåtenhet att förkasta samtliga andra anbud. Endast ett förkastande av samtliga andra anbud skulle medföra att upphandlingen måste göras om, med möjlighet för Åhlins att delta med ett nytt, korrekt anbud. Förvaltningsrätten anser emellertid inte att Åhlins gjort sannolikt att det förelegat sådana brister i samtliga andra anbud att de borde förkastas.

Förvaltningsrätten finner således att skäl för ingripande enligt LOU inte föreligger på de av Åhlins anförda grunderna. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 B).



Joar Berglund, rådman

Målet har föredragits av förvaltningsrättsnotarien Styrmir Olafsson